

JAKOKOSKEN KOULUN TIEDOT OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAAN

1. Opiskeluhuollon kokonaistarve

	koulu-/ opiskeluterveydenhoitaja		psykologi		kuraattori	
	esi- ja perusopetus	lukio/ toinen aste	esi- ja perusopetus	lukio/ toinen aste	esi- ja perusopetus	lukio/ toinen aste
Valtakunnallinen mitoitus opp./ työntekijä			780	780	670	670
Kontiolahden keskiarvo opp./ työntekijä	473	733	1104	?	649	512,5
					385	
Jakokosken koulun oppilasmäärä	64		64		64	
Koulun arvio opiskeluhoitopalvelun tarpeesta opp./ tt.	64/0,1		64/0,1		64/0,1	
Koulun perustelut em. arviolle, ks. alla	Yksi työpäivä/2 vk		Yksi työpäivä/2 vk		Jos koulupsykologia ei pystytä rekrytoimaan, koulukuraattorin työaika tulisi osoittaa keskusteluapua tarvitseville oppilaille	

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

2.1 Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Jakokosken kouluyhteisön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta seurataan jatkuvasti osana yhteisöllistä monialaista opiskeluhoitotyötä. Yhteisöllinen monialainen opiskeluhoitoryhmä hyödyntää työssään esimerkiksi kolmen vuoden välein järjestettävän kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksen raportointia. Vuosittain neljännen ja viidennen vuosiluokan oppilaille toteutettavan THL:n kouluterveyskyselyn ja TEAvisarin raportteja. Samoin yhteisöllinen monialainen opiskeluhoitoryhmä hyödyntää osana Kontiolahden kunnan perusopetuksen laadun arviointia vuorovuosin toteutettavien oppilas- ja huoltajakyselyn tuloksia seuratessaan kouluyhteisön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta. Ryhmä kirjaa havaintonsa, nimeää päättämilleen toimenpiteille vastuuhenkilöt ja seuraa toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta koulunjohtajan johdolla.

2.2 Jakokosken koulun opiskeluhoitoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

YHTEISÖLLINEN MONIALAINEN OPISKELUHUOLTORYHMÄ

Yhteisöllisessä opiskeluhooltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Koulun lukuvuoden kehittämiskohteet ja painopistealueet ovat myös yhteisöllistä opiskeluhoiltoa.

Jakokosken koulun yhteisölliseen moniammatilliseen opiskeluhoiltoryhmään kuuluvat koulunjohtaja (puheenjohtaja), laaja-alainen erityisopettaja, luokanopettajat ja kiertävät opettajat, joiden pääkoulu on Jakokosken koulu. Opiskeluhoillon henkilökunnasta mukana on vähintään kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori tai koulupsykologi. Lisäksi mukana on oppilas- ja/tai hoiltajaedustus. Tarvittaessa pyydetään mukaan myös muita toimijoita. Yhteisöllisen opiskeluhoiltoryhmän sihteerinä toimii laaja-alainen erityisopettaja, joka laatii kokoontumisista muistion ja tallentaa sen Kontiolahden kunnan L-verkkokansioon. Ryhmä kokoontuu 3–4 kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmä voi kokoontua myös useamman koulun yhteisenä.

PEDAGOGINEN RYHMÄ

Jakokosken koulun pedagoginen ryhmä suunnittelee muun muassa pedagogisia ratkaisuja koulussa ja resurssien käyttöä tarvittavan tuen järjestämiseksi. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa, mutta kuitenkin vähintään kerran syyslukukauden aikana. Pedagogiseen ryhmään kuuluvat koulunjohtaja, laaja-alainen erityisopettaja ja luokanopettajat. Lisäksi mukaan voidaan tarvittaessa kutsua kiertäviä opettajia ja/tai opiskelijahuillon henkilöstöä. Kun pedagoginen ryhmä on koolla monialaisena, se käsittelee oppilaiden siirtämiset tuen tasolta toiselle. Monialaiseen pedagogiseen ryhmään kuuluvat vähintään laaja-alainen erityisopettaja, luokanopettaja ja opiskelijahuillon ammattihenkilö.

YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOILTORYHMÄ

Jakokosken koulun yksilökohtainen opiskeluhoiltoryhmä kutsutaan koolle tarvittaessa. Yksilökohtaisen opiskeluhoiltoryhmän toiminnasta ks. luku 3.

2.3 Järjestyssäännöt

1. JAKOKOSKEN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

2. JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN TARKOITUS

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Näiden sääntöjen lisäksi koululle on laadittu erikseen tarkemmat **pelisäännöt** (liitteenä).

Koulumme järjestyssäännöt ovat voimassa koulualueella ja kouluaikana (koulualue liitteenä). Niitä noudatetaan myös koulun opintokäynneillä, retkillä, juhlissa ja muissa koulun järjestämissä tilaisuuksissa. Kouluajaksi katsotaan työjärjestyksen mukainen työpäivä ja lukuvuosittaisessa työsuunnitelmassa vahvistetut retket ja tapahtumat.

3. OPPILAAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

3.1. Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Kaikilla oppijoilla on tasavertainen asema, sivistykselliset perus- ja ihmisoikeudet sekä oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön. Koulumme on mukana KiVa Koulu -ohjelmassa ja kiusaamiseen puututaan välittömästi. Jokainen koulussa työskentelevä aikuinen sekä oppilas ovat velvollisia ilmoittamaan havaitsemastaan kiusaamisesta KiVa-tiimille tai lähimmälle aikuiselle.

3.2. Oppilaan velvollisuudet

Oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, suorittaa tehtävät tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti sekä tuoda tarvittavat välineet mukanaan oppitunneille.

4. TURVALLISUUS, VIIHTYISYYS JA OPISKELUN ESTEETÖN SUJUMINEN

Koulullemme on laadittu **ProKoulun mukaiset käyttäytymisen tavoitteet** ohjaamaan oppilaita käyttäytymään yhteisten odotusten mukaisesti (liitteenä). Sen lisäksi odotamme oppilaiden toimivan seuraavasti:

4.1. Hyvä käytös

Käyttäydyn hyvin itseäni ja toisia kunnioittaen.

Rasismi kaikissa muodoissaan on koulussamme kielletty.

Edistän opiskelu- ja työrauhaa toimimalla annettujen ja yhdessä sovittujen ohjaavien periaatteidemme mukaan.

Ruokailussa otan riittävän ruoka-annoksen, syön rauhallisesti ja hyviä ruokatapoja noudattaen. Vien syötyäni ruokailuvälineet palautuslinjalle. Huolehdin osaltani ruokailun siisteydestä.

Pukeudun ulos lähtiessä sään mukaisesti. Sisällä ollessa olen pukeutunut asiallisiin sisävaatteisiin.

Laitan ulkovaatteeni ja kenkäni niille varatuille paikoille koskematta luvatta muiden vaatteisiin tai kenkiin.

Noudatan tekijänoikeuksia käyttäessäni tietotekniikkaa koulussa. Kuvaan koulussa ainoastaan aikuisen tai kuvattavan itsensä antamalla luvalla. Julkaisen sosiaalisessa mediassa ja muualla verkossa ainoastaan sisältöjä, joihin minulla on tekijänoikeudet ja asianmukaiset luvat.

4.2. Oleskelu ja liikkuminen

Kuljen välitunnille ja takaisin rauhallisesti kävellen sovitusta ovesta. Koulun sisällä liikun asianmukaisesti ja rauhallisesti, enkä kulje ulkokengät jalassa.

Vietän koko välitunnin välituntialueella. Pyydän apua välituntivalvojalta tarvittaessa. Käyttäydyn välitunnilla turvallisuutta edistäen ja sääntöjemme mukaisesti.

Lumipalloja heitän vain siihen tarkoitettuun seinään. Varmistan, että kukaan ei ole edessä. Muualla lumipalloja ei saa heittää.

Koulumatkoilla käyttäydyn ystävällisesti, noudatan liikennesääntöjä ja huomioin asiallisesti muut ihmiset.

4.3. Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Pidän huolta omista ja yhteisistä koulun tavaroista.

En koske luvatta kenenkään toisen tavaroihin.

Pidän osaltani huolta koulun ja kouluympäristön siisteydestä. Huolehdin omien jälkieni siivoamisesta.

Jos aiheutan vahinkoa, epäjärjestyttä tai liikaan koulun omaisuutta, olen velvollinen siivoamaan, korvaamaan tai hyvittämään vahingot.

4.4. Turvallisuus

Koulun sisätiloissa liikun kävellen ja rauhallisesti muut huomioon ottaen.

Säilytän polkupyöräni sille määrätyllä paikalla koulupäivän ajan, enkä koske omaan tai toisten pyöriin kouluaikana.

En tuo kouluun vaarallisia tai vaaralliselta näyttäviä esineitä tai aineita.

Ilmoitan huomaamani turvallisuusriskit aikuiselle.

4.5. Tietokoneen ja mobiililaitteiden käyttö

Käytän mobiililaitteita koulussa yhteisten ohjeiden mukaisesti:

Välitunneilla ja siirtymätilanteissa käytän puhelinta ainoastaan opettajan ohjeiden ja sallittujen ikäsuositusten mukaisesti.

Kuvaan koulussa ainoastaan aikuisen luvalla. Julkaisen sosiaalisessa mediassa ja muualla verkossa ainoastaan kuvia ja sisältöjä, joihin minulla on tekijänoikeudet ja asianmukaiset luvat. Epäselvissä tilanteissa käännyn aina aikuisen puoleen.

En kopioi luvatta tekstiä tai kuvia internetistä tai kirjallisista lähteistä. Merkitsen käyttämäni lähteet oppilastöihin.

Käsittelen koulun laitteita asiallisesti ja aikuisen ohjeiden mukaisesti.

4.6. Kurinpito

Ymmärrän, että sääntöjen noudattamatta jättämisestä voi seurata teon sovittelu sekä hyvittäminen tai tarvittaessa rangaistus.

Opettaja tai rehtori saavat tarkastaa oppilaan tai opiskelijan mukana olevat tavarat (mm. kassit, penaalit), hallinnassa olevat koulun tai oppilaitoksen säilytystilat ja vaatteet päällisin puolin sellaisen kielletyn tai vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos esineen tai aineen **hallussapito on ilmeistä ja oppilas tai opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.** (PoL 35e §)

Selkeät ja toistuvat järjestyssääntöjen laiminlyönnit saatetaan aina tiedoksi huoltajille joko opettajan tai rehtorien toimesta.

5. Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt ja koulun ohjaavat periaatteet on julkaistu koulun Peda.net- sivustoilla ja niihin on viitattu koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Kouluvuoden alkaessa järjestyssäännöt ja ohjaavat periaatteet käsitellään luokissa opettajan johdolla. Huolehdimme koulussamme siitä, että myös kesken lukuvuoden tulleet uudet oppilaat tutustuvat järjestyssääntöihin ja koulun pelisääntöihin.

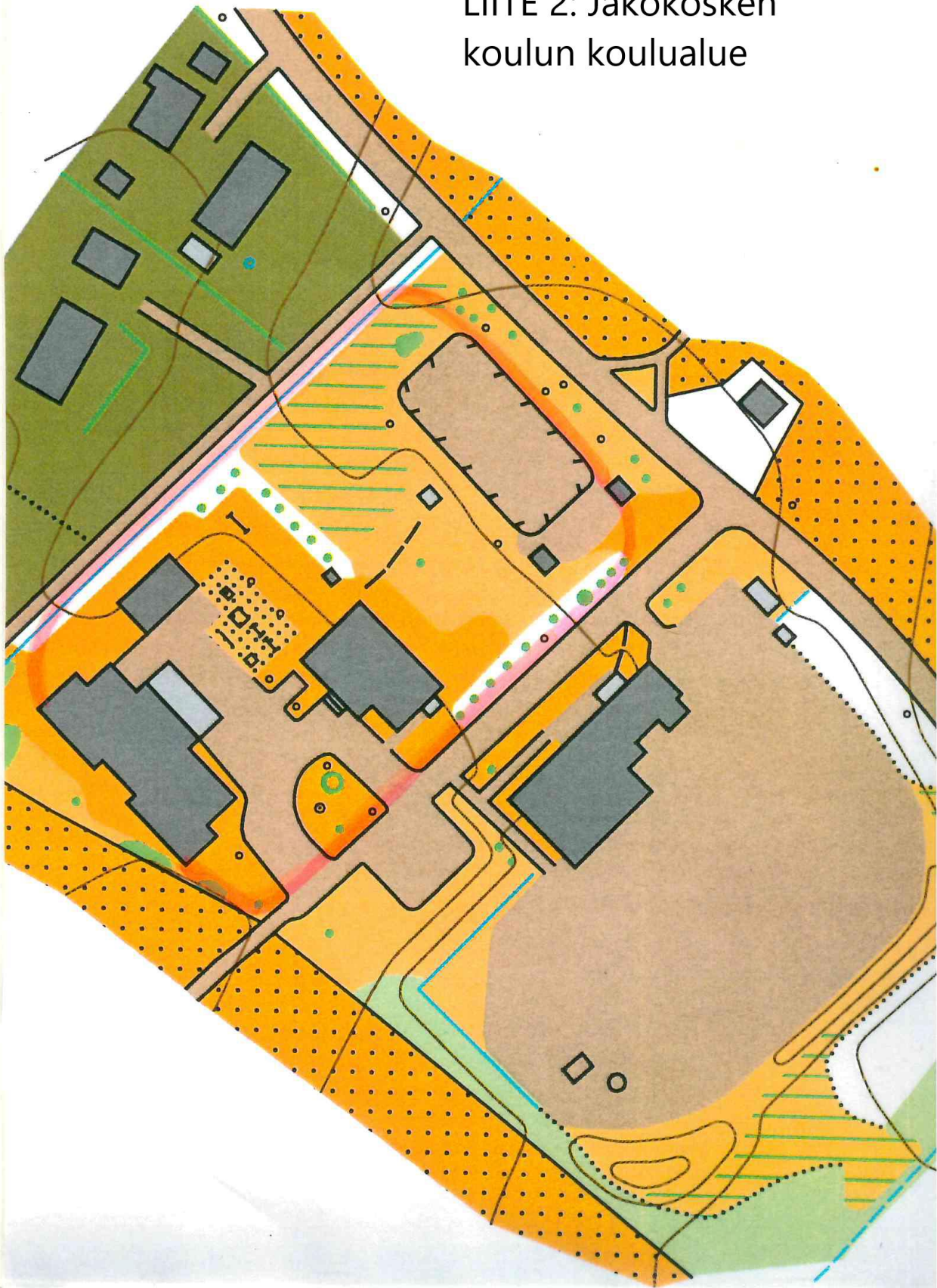
LIITE 1: JAKOKOSKEN KOULUN PELISÄÄNNÖT

1. Noudatan annettuja ohjeita ja sääntöjä.
2. Kohtelen kaikkia kunnioittavasti ja tasapuolisesti.
3. Kannustan ja autan muita.
4. En kiusaa!
5. En kiroile.
6. Annan kaikille työrauhan. Viittaan!
7. Huolehdin tehtävistäni ja tavaroistani.
8. Pidän paikat kunnossa ja laitteet ehjinä. Ilmoitan vahingoista.
9. Pidän puhelimen äänettömänä repussa koulupäivän ajan. Käytän sitä vain opettajan luvalla.
10. Olen reilu, rehellinen ja kannan vastuuni.

prokoutu

LIITE 2: Jakokosken
koulun koulualue

LIITE 3: Jakokosken koulun ProKoulu -käyttäytymisodotukset

	KUUNTELEN	LIIKUN RAUHALLISESTI	ANNAN TILAA
OPPITUNNIT	Pyydän puheenvuoron Odotan omaa vuoroa Kuuntelen	Kävelen Vältän turhaa puhetta	Odotan omaa vuoroa Otan toiset huomioon Annann työrauhan
SIIRTYMÄT	Toimin hiljaisesti Toimin ohjeen mukaisesti	Kävelen	Pidän turvavälin Toimin naulakoilla viivyttämättä
RUOKAILU	Keskustelen hiljaisella äänellä	Kävelen Tarkkailen lautastani	Odotan omaa vuoroani Annann ruokarauhan
VÄLITUNNIT	Otan mukaan leikkiin Sovimme leikit yhdessä	Noudatan välituntialueen rajoja	Otan muut huomioon leikkipaikan valinnassa

2.4. Yhteistyö terveystiedon ja terveystiedon opetuksen välillä

Vaikka vuosiluokilla 1–6 ei opeteta terveystietoa kaikille yhteisenä aineena, kouluterveydenhoitaja antaa terveystiedon murrosikäisten muutoksista neljännen vuosiluokan oppilaille. Muuta terveystiedon opetusta voi antaa kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhoidon tai -huollon ammattihenkilö.

2.5 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Ehkäisevä päihdetyö on osa koulun perustyötä, toimintatapoja ja -kulttuuria, joilla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilaitosten päihdetyötä määrittelevät lainsäädäntö, opetussuunnitelma sekä opiskeluhoito käytännöt.

Koulun opetushenkilökunta, kouluterveydenhoitaja tai muu yhteistyötaho kertoo joka lukuvuosi oppilaille tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön vaarallisuudesta oppilaiden ikätason huomioon ottavalla tavalla. Henkilökunta puuttuu tietoonsa tullessaan tai epäiltyyn oppilaan tupakkatuotteiden tai muiden päihteiden hallussapitoon ja käyttöön välittömästi. Jos hallussapito tai käyttö tapahtuu koulupäivän aikana, koulunjohtaja ja opettaja takavarikoivat yhdessä tai erikseen oppilaan hallussaan pitämän tupakkatuotteen tai muun päihteen perusopetuslaki 36 §:n ja koulun järjestyssääntöjen mukaisesti. Koulu ilmoittaa hallussapito- ja käyttötapauksista ja niiden epäilyistä aina oppilaan huoltajalle. Tarvittaessa tapauksesta tiedon saanut henkilökunnan jäsen tekee lastensuojelulaki 25 §:n mukaisen lastensuojeluilmoituksen.

2.6 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitos yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Tehtävää toteutetaan tarkastamalla oppilaitokset kolmen vuoden välein (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Muilla viranomaisilla on velvollisuus osallistua tarkastuksen yhteistyöhön. Jakokosken koulun seuraavat aikataulun mukaiset tarkastukset järjestetään 2025 ja 2028.

Jakokosken koululla suoritettavan koulu ympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksen aikataulusta sekä muiden viranomais tahojen koollekutsumisesta huolehtii kouluterveydenhoitaja yhteistyössä koulunjohtajan kanssa. Kun tarkastuksen ajankohta on sovittu, koulunjohtaja huolehtii koulu yhteisön jäsenten ja huoltajien edustajien kutumisesta mukaan tarkastukseen. Koulunjohtaja vastaa tarkastuksen esitietojen keräämisestä ja toimittamisesta kouluterveydenhoitajalle. Esitietoja kerätään ainakin henkilö- ja oppilaskunnalta sekä huoltajilta. Esitietojen kerääminen toteutetaan oppilas- ja vanhempaintoimikunnan kokoontumisissa, muissa yhteistyö palaverissa tai Wilma-järjestelmän kautta toteutettavina kyselyinä.

Tarkastukseen osallistuvat kouluterveydenhoitajan lisäksi ainakin terveystarkastaja, työterveys- ja kiinteistöhuollon edustajat, työsuojeluvaltuutettu, koulunjohtaja, työntekijöiden edustaja, oppilaskunnan edustaja ja huoltajien edustaja. Kouluterveydenhoitaja huolehtii tarkastuskertomuksen kirjoittamisesta ja jakamisesta asianmukaisille tahoille. Koulunjohtaja vastaa tarkastuksen tuloksista tiedottamisesta henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille sekä tulosten käsittelemisestä yhteisöllisessä monialaisessa opiskeluhoitoryhmässä.

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

3.1 Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäisille oppilaille annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa. Koulun henkilökunnalla ja opiskeluhoollon henkilöstöllä on velvollisuus ohjata oppilasta hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon palveluja. Aloitteen oppilaan ohjaamisesta yksilöllisen opiskeluhoollon piiriin voi tehdä edellä mainittujen lisäksi myös oppilas itse tai hänen huoltajansa.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta. Koulussa toteutettava yksilökohtainen työ on sekä ehkäisevää että korjaavaa.

3.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut ja yksilökohtaisten opiskeluhoitoryhmien toiminta

a) Yksittäiselle oppilaalle annettavat kuraattorin, psykologin sekä kouluterveydenhuollon palvelut

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon yksilökohtaisiin tehtäviin sisältyvät oppilaan terveydentilan seuraaminen ja edistäminen, jotka toteutetaan terveystarkastusten sekä terveysneuvonnan ja ohjauksen keinoin.

Psykologin ja kuraattorin palvelut

Opiskeluhoollon psykologin ja kuraattorin yksilökohtaisilla palveluilla tarkoitetaan opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla edistetään oppimista, hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

b) Monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto

Monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto voi olla tarpeellista oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon tuen järjestämiseksi. Yksittäisen oppilaan monialaista opiskeluhoiltoa toteutetaan tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja opintojen etenemistä. Työssä tuetaan myös huoltajia ja ohjataan heidät tarvittaessa koulun ulkopuolisten palvelujen piiriin.

Tapauskohtainen monialainen asiantuntijaryhmä

Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään yksilökohtaisessa asiantuntijaryhmässä. Asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Yksilökohtaiseen asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain oppilaan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Yksilökohtainen asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Ryhmän kokoa se opiskeluhoollon tai koulun henkilökunnan edustaja, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu.

Oppilaan tai huoltajan suostumus pyydetään aina yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella. Suostumus voidaan pyytää suullisesti siinä vaiheessa, kun aletaan koota yksilökohtaista asiantuntijaryhmää ja sen jäseniä. Suullinen suostumus vahvistetaan kirjallisesti ensimmäisellä kokoontumiskerralla. Jos

yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoonpanoon tulee myöhemmin muutoksia, tehdään niistä merkintä lomakkeeseen. Suostumuslomake arkistoidaan opiskeluhoitokertomuksen yhteyteen.

Yhteistyö yksilökohtaisen opiskeluhoollon toimijoiden ja koulun ulkopuolisten palveluiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Yhteistyötä tehdään tapauskohtaisesti käytössä olevien toimintamallien mukaan mm. perhesosiaalityön, lastensuojelun, perheneuvolan, lasten kuntoutuspalvelujen, terveyspalvelujen, erikoissairaanhoidon ja poliisin kanssa

3.3 Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä yksilökohtaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan *opiskeluhoitokertomus*. Ryhmän vastuuhenkilö, yleensä laaja-alainen erityisopettaja kirjoittaa muistion Wilmassa olevaan lomakkeeseen ja kirjaa sinne ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät tiedot.

Opiskeluhoitokertomukset sekä muut opiskeluhoollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitorekisteriin. Rekisterin vastuuhenkilö on tulosyksikkötasolla tietosuojarekisterin ylläpitäjä ja koulun tasolla koulunjohtaja.

Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta, ovat salassa pidettäviä. Koulun tasolla koulunjohtaja vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää mainittua rekisteriä. Paperisten suostumuslomakkeet ja muut mahdolliset liitetiedostot arkistoidaan paloturvalliseen arkistokaappiin, ja niihin on pääsy vain tietoja työtehtävänsä perusteella tarvitsevalta.

3.4 Tarvittavan opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kurinpitotoimen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä oppilaalle järjestetään yksilökohtaista opiskeluhoollollista tukea. Tuen suunnittelusta vastaa yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa tarpeen mukaan perustettava yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä. Opiskeluhoollon tavoitteena on ko. tilanteessa tukea oppilasta ja mahdollisesti myös tämän huoltajia sekä ohjata tarvittaessa ulkopuolisten palvelujen piiriin.

Opetustilanteesta poistetulle oppilaalle järjestetään asianmukainen valvonta. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Koulusta erottamisesta tiedotetaan myös sosiaalitoimea (lastensuojelulaki 24 §)

3.5 Opettajan laajaan terveystarkastukseen (1. ja 5. lk.) antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet

Oppilaan laajan terveystarkastuksen esitietojen keräämistä varten käytetään THL:n ja OPH:n Oppilaan oppiminen ja hyvinvointi -lomaketta, jonka kouluterveydenhoitaja toimittaa oppilaiden kautta koteihin. Tarkastettavan oppilaan luokanopettaja täyttää palautetusta lomakkeesta opettajan havainnot -osion, jos huoltaja on antanut siihen suostumuksensa samalla lomakkeella. Luokanopettaja palauttaa omalta osaltaan täyttämänsä lomakkeen kouluterveydenhoitajalle, joka huolehtii lomakkeen saataville laajaan terveystarkastukseen. Jos terveystarkastuksessa lomakkeelle kirjataan opettajalle tiedoksi meneviä asioita, kouluterveydenhoitaja välittää mainitut tiedot.

3.6 Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Oppilaan huoltaja hankkii terveydenhuollon ammattihenkilön lausunnon oppilaan koulupäivän aikaista erityisruokavaliota varten ja toimittaa sen kunnan ruokapalveluihin.

Tyypillisiä pidempiaikaisia lääkitystarpeita koulussa ovat diabetesta sairastavien oppilaiden lääkityksen järjestäminen. Tavallisia ovat myös ensiapuun tarkoitetut lääkitykset esimerkiksi lapsilla, joilla on vaikea allergia, astma tai epilepsia. Myös muut pitkäaikaissairaudet tai vammaisuus voivat edellyttää lääkitystä koulupäivän aikana. Oppilaan turvallisen lääkehoidon kannalta on olennaista, että koulun henkilöstö, vanhemmat, erikoissairaanhoido ja kouluterveydenhuolto tekevät yhteistyötä.

Huoltaja tiedottaa oppilaan koulupäivän aikaisesta lääkityksestä ja siihen liittyvistä käytänteistä luokanopettajalle, joka huolehtii, että kaikki oppilaan kanssa työskentelevät henkilökunnan jäsenet, jotka tarvitsevat tietoa työtehtävissään ovat tietoisia asiasta.

Jos oppilas ei voi antaa itselleen lääkettä, koulun henkilökuntaan kuuluva lääkettä kouluttamaton henkilö voi suostumuksellaan antaa lääkärin määräämää, luonnollista tietä annettavaa tai ihon alle pistettävää lääkettä. Tällöin työntekijä saa lääkityksen antamiseen tarvittavan perehdytyksen ja lisäkoulutuksen, jota voi antaa huoltaja tai kouluterveydenhoitaja.

Lääkettä saavan oppilaan huoltaja toimittaa koululle selkeät ja yksinkertaiset kirjalliset ohjeet lääkityksistä ja muut hoito-ohjeet sekä tietoa niiden mahdollisista vaikutuksista hoitoon. Huoltaja huolehtii myös siitä, että oppilaan lääkityksen toteuttamisesta sovitaan yhdessä terveys- ja opetustoimen henkilöstön kanssa.

Lääkettä koulussa saavalle oppilaalle laaditaan lääkityssuunnitelma, jossa sovitaan ainakin seuraavista asioista:

- lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö
- lääkityksen toteuttajien perehdytys
- erityistilanteisiin varautuminen
- ensiapukäytännöt
- työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, vanhempien ja lapsen kesken

Lääkityssuunnitelma säilytetään koululla tietoturvalisessä paikassa ja se päivitetään tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään vuosittain.

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

4.1 Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen ja opiskeluhoitopalveluiden osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoiton toteuttamiseen

Koulutyön perustana on oppilaiden osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Oppilaiden osallisuus on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria. Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että heillä on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja sen kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvissä asioissa. Oppilaille tulee myös järjestää

mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien (mm. opiskeluhooltosuunnitelma) valmisteluun.

Huoltajien osallisuus ja mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Kodin ja koulun yhteistyössä voidaan parantaa hyvinvointia koulussa ja kehittää yhteisöllisiä toimintatapoja. Opiskeluhoitoa toteutetaan suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

Koulun opiskeluhooltosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulun henkilökunnan ja opiskeluhoollon henkilöstön kanssa. Huoltajat osallistuvat opiskeluhooltosuunnitelman laatimiseen vanhempainoimikunnan ja yhteisöllisen monialaisen opiskeluhoitoryhmän kautta. Opiskeluhooltosuunnitelma käsitellään myös syksyn huoltajaillassa.

Oppilaat osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin oppilastoimikunnan ja yhteisöllisen monialaisen opiskeluhoitoryhmän kautta.

4.2 Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Henkilöstön perehdyttämisestä Jakokosken koulun yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön vastaa koulunjohtaja. Henkilöstön osaaminen varmistetaan käsittelemällä asiaa säännöllisesti henkilökunnan kokouksissa. Tarvittaessa koulunjohtaja voi antaa henkilökunnan jäsenelle henkilökohtaista perehdytystä asiaan, jos jompikumpi osapuoli näkee sen tarpeelliseksi.

4.3 Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaalla on oikeus saada työpäivinä opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Oppilasta autetaan koulunkäyntiin liittyvissä vaikeuksissa eri tukimuodoin. Tukimuoto määräytyy yksilöllisesti vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Keskeistä on tuen tarpeen varhainen tunnistaminen, tukitoimien aloittaminen ja yhteistyö huoltajien kanssa.

Tehostetun tuen saaminen perustuu luokanopettajan laatimaan pedagogiseen arvioon, joka on käsitelty moniammatillisesti. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma yhdessä huoltajien kanssa. Tehostettua tukea antaa luokan-, aineen- ja /tai laaja-alainen erityisopettaja oppilaalle laaditun oppimissuunnitelman mukaan. Luokanopettaja ja laaja-alainen erityisopettaja huolehtivat myös, että koulunkäynninohjaajat pystyvät toteuttamaan oppilaalle laadittua suunnitelmaa.

Kun tehostetun tuen tavoitteet eivät toteudu eikä tuki ole riittävä, laaditaan pedagoginen selvitys, jonka laatimisesta vastaa laaja-alainen erityisopettaja. Sen perusteella päätetään erityisen tuen alkamisesta. Päätös tehdään moniammatillisesti oppilasta ja huoltajaa kuullen. Erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös. Oppimäärä tai oppimäärät yksilöllistetään tarpeen mukaan oppilaan omien edellytysten mukaan. Oppilaalle laaditaan HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) yhdessä huoltajien kanssa. Erityistä tukea antavat samat ammattiryhmät kuin tehostettua tukea.

Perusopetuslaki 4 §:n mukaan sairaalan sijaintikunta on velvollinen järjestämään sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle opetusta siinä määrin kuin hänen terveytensä ja muut olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista. Sairaalaopetusta voivat Joensuun seudulla saada tutkimuksissa tai hoidossa Pohjois-Karjalan keskussairaalan lastenpsykiatrisella, lasten neurologisella, nuorisopsykiatrisella tai

somaattisilla osastoilla olevat oppilaat. Erikoissairaanhoidon, sairaalaopetuksen ja oppilaan oman kunnan yhteistyöllä on myös erikseen sovittavissa tapauksissa mahdollista käydä sairaalaopetuksessa ilman osastopaikkaa eli ns. "avo-oppilaana". Sairaalaopetuksen järjestämisestä vastaa Nepenmäen koulun sairaalaopetus. Sairaala- ja kotikoulu järjestävät yhteisiä neuvotteluja ja vaihtavat opetuksen järjestämiseen liittyviä tietoja. Sairaalakouluun yhteydenpidosta vastaa luokanopettaja ja laaja-alainen erityisopettaja. Yhteistyötä tehdään myös huoltajan kanssa.

4.4 Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa (nuorisotoimi, lastensuojelu, poliisi)

Jakokosken koulu toimii yhteistyössä Kontiolahden kunnan nuorisotoimen kanssa esimerkiksi välittämällä oppilaiden tietoon nuorisotoimen järjestämää toimintaa.

Koulun työntekijöillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Jos oppilaan toiminnassa täyttyvät rikoksen tunnusmerkit koulun henkilökunta on yhteydessä poliisiin. Koulu tekee Itä-Suomen poliisilaitoksen kanssa myös ennaltaehkäisevää yhteistyötä, joka voi näkyä esimerkiksi poliisin vierailuna oppitunnilla tai huoltajaillalla.

4.5 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Opiskeluhoollon periaatteista ja toimintatavoista tiedotetaan ja niistä keskustellaan oppilastoimikunnassa, vanhempainoimikunnassa, huoltajailloissa, Wilma-tiedottein, henkilökunnan kokouksissa ja koulutuksissa sekä osana päivittäistä koululla tehtävää työtä. Periaatteet ja toimintatavat sisältävä opiskeluhoollon suunnitelma on nähtävissä Jakokosken koulun Peda.net-sivuilla.

5a) Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

JAKOKOSKEN KOULUN SUUNNITELMA OPPILAIEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

Yhteistyö huoltajien kanssa sekä viranomaisyhteistyö (ml. toimintatavat koskien ilmoitusvelvollisuutta sosiaalitoimeen ja/ tai poliisille)

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Turvallinen opiskeluympäristö koostuu psyykkisistä, sosiaalisista ja fyysisistä tekijöistä. Turvallisen opiskeluympäristön luominen on yhteinen tehtävä, joka kuuluu kaikille koulu yhteisön aikuisille. Oppilaiden hyvinvointi kouluissa sekä kiusaamisilmiöt ovat jatkuvasti koulujen oppilashuollon erityishuomion kohteena. Kiusaamisilmiötä hoidetaan sekä ennaltaehkäisyn että puuttumisen keinoin. Kiusaamista ja häirintää kohtaan koulussa on nollatoleranssi, eikä väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää hyväksytä missään muodossa.

Koulun työntekijöillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Jos oppilaan toiminnassa täyttyvät rikoksen tunnusmerkit koulun henkilökunta on yhteydessä poliisiin.

Ilmoituksen lastensuojeluun ja/tai poliisille tekee työntekijä, joka ensimmäisenä sai tiedon asiasta tai oli paikalla esimerkiksi epäillyn väkivallanteon tapahtuessa.

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivaltaisen käyttäytymisen ennaltaehkäisy:

Oppilaiden hyvinvoinnin seuraaminen

Jakokosken koulussa seurataan oppilaiden hyvinvointia kouluterveys-, KiVa Koulu- ja muiden oppilaskyselyjen avulla. Tietoa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseen sekä siihen puuttumiseen monin eri keinoin. Kerran lukuvuodessa toteutetaan koulun oma kiusaamiskysely, joka auttaa ongelmiin puuttumista varhaisessa vaiheessa.

Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat

KiVa Koulu -ohjelmassa on valmiita oppitunteja 1. ja 4. luokille, joissa käsitellään ja harjoitellaan erilaisia sosiaalisia tilanteita, tunteita ja vuorovaikutustaitoja. Oppitunteja pidetään tarvittaessa myös muille vuosiluokille. Jakokosken koulu toteuttaa positiivista pedagogiikkaa ja vahvuuksien tunnistamista osana kiusaamista ennaltaehkäisevää toimintaa.

Ryhmiä ja luokkien yhdessä sovitut säännöt ja niistä kiinni pitäminen

Ryhmät ja luokat laativat yhdessä ProKoulu-käyttäytymisodotuksiin perustuvat säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen. ProKoulu-toiminnan avulla kiinnitetään huomiota tavoiteltavaan käyttäytymiseen ja palkitaan onnistumisista.

Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen

Ryhmäyttämisen tarkoitus on luoda yhteenkuuluvuuden ja turvallisuuden tunnetta ryhmässä ja omassa luokassa. Ryhmään kuuluminen on edellytys hyvinvoinnille ja oppimiselle ja hyväksytyksi tuleminen on ihmisen perustarve. Ryhmäytyminen lisää kouluun sitoutumista, joka puolestaan vähentää tutkitusti koulupoissaoloja. Ryhmäyttämiseen tulee kiinnittää huomiota erityisesti nivelvaiheissa, ryhmien vaihtuessa, yläkouluun siirryttäessä, oppilaan pitkän poissaolon jälkeen ja uuden oppilaan tullessa luokkaan. Luokanopettaja tekee ryhmäyttämisen suunnittelussa ja toteuttamisessa yhteistyötä koulukuraattorin kanssa.

Oppilaiden osallistaminen koulun toimintaan

Jakokosken koulu on pieni yksikkö, jossa eri-ikäiset oppilaat toimivat paljon yhdessä. Kummitoiminnassa isommat oppilaat toimivat pienempien kummeina ja rinnalla kulkijoina koulun arjessa. Oppilastoimikunta ja erilaiset oppilastiimit ovat mukana koulun toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa.

Huoltajien osallisuus kiusaamisen vastaiseen työhön

Oppilaskunta osallistuu koulun kiusaamisenvastaiseen työhön suunnittelemalla ja järjestämällä kiusaamisenvastaisia tempauksia ja tapahtumia. Huoltajille tiedotetaan kiusaamisenvastaisesta toiminnasta ja huoltajat otetaan mukaan koulun toimintaan. Kiusaamiskyselyiden tulokset käsitellään vanhempainneuvostossa ja yhteisöllisen monialaisen opiskeluhuoltoryhmän kokoontumisessa.

Järjestyssäännöt

Järjestyssäännöt ja yhteisesti sovitut käyttäytymisen odotukset tukevat ymmärrystä mikä on hyväksyttyä ja mikä ei-toivottua käyttäytymistä. Väkivaltaiseen käyttäytymiseen puututaan välittömästi.

Riittävä valvonta

Koulussa opiskellaan ohjatusti ja valvotusti mutta samalla kasvatetaan vastuuntuntoiseen käyttäytymiseen niin, ettei väkivaltaa tapahdu silloinkaan, kun aikuinen ei ole välittömässä läheisyydessä. Huolehditaan riittävästä valvonnasta siirtymätilanteissa ja välitunneilla. Jos edellä mainituissa tilanteissa tapahtuu ei-toivottua käytöstä, valvontaa lisätään.

Näkyvyys

Koulun kiusaamisen vastaista toimintaa pidetään esillä huoltajailloissa ja tapahtumissa, koulun toiminnassa ja toimintakulttuurissa. Koulun välituntivalvojat pitävät keltaista liiviä, ja ovat kaikkien lasten näkyvillä välituntisin. KiVa-prosessista ja muusta KiVa-toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti. Koulun seinillä olevat julisteet muistuttavat käytännön toimenpiteistä kiusaamistapauksissa.

Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen

Kiusaamisesta on kysymys silloin, kun yksi ja sama oppilas joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisen tahallisen, negatiivisen toiminnan kohteeksi. Kiusaamiselle on tyypillistä voimasuhteiden epätasapaino: kiusattu on aina heikompi kiusaajaan verrattuna. Kiusaaminen voi olla suoraa tai epäsuoraa. Suora kiusaaminen on fyysistä: lyömistä, potkimista, tönimistä tai verbaalista: nimittelyä, pilkkaamista tai loukkaavien viestien tai kirjeiden lähettelyä. Epäsuora kiusaaminen on sosiaalista manipulointia: muut ryhmän jäsenet yritetään saada kiusattua vastaan, puhutaan pahaa kiusatusta takanapäin ja jätetään hänet ryhmän ulkopuolelle.

Kiusaamisesta ei ole kysymys silloin, kun kaksi tasaväkistä oppilasta riitelee tai tappelee keskenään. Kiusaamista eivät myöskään ole satunnaiset huutelut, jotka eivät kohdistu kehenkään tiettyyn oppilaan erityisesti. Tällöin puhutaan epäasiallisesta ja huonosta käytöksestä. Sopimaton käytös ei välttämättä ole kiusaamista, vaikka huonoon käytökseen liittyy toisen kunnioituksen puutetta ja välinpitämättömyyttä toisia kohtaan.

Palautekanavat kiusaamisesta ja häirinnästä ilmoittamiseen

Paperisten kyselyiden lisäksi Jakokosken koululla on käytössä qr-koodin kautta käytettävä sähköinen palautekanava lisämahdollisuudeksi kiusaamisesta ja häirinnästä ilmoittamiseen. Sähköisesti voi kiusaamisesta ilmoittaa myös Wilmassa. Kiusaaminen voi tapahtua myös piilossa, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Yksikään kiusaamistapaus ei saa jäädä piiloon.

Kiusaamisen vastaisten toimien vastuhenkilöt

Jakokosken koulussa toimii KiVa-tiimi, johon kuuluvat kaikki opettajat ja koulunkäynninohjaajat. Tiimin jäsenet huolehtivat kiusaamiseen puuttumisesta sekä ennaltaehkäisyn ja jälkihoidon edistämisestä.

Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen

Kiusaamistilanteiden selvittämiset on tärkeää kirjata. KiVa-tiimi kirjaa selvitettävät tapaukset KiVa-kansioon.

Kiusaaminen on rikos

Pitkään jatkuneen koulukiusaamisen katkaisemiseen tarvitaan kaikki mahdollinen apu. Joskus ulkopuolinen taho voi tuoda puuttuvan palasen ongelmatilanteeseen. Mikäli kiusaamiseen liittyy väkivaltaa, poliisin Ankkuritiimi voi olla apuna kiusaamisen selvittämisessä.

Vertaistukitoiminta

Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjestää vertaistukitoimintaa kiusatuille oppilaille ja heidän huoltajilleen.

Ongelmatilanteisiin puuttuminen ja jälkiseuraukset

Esille tulleisiin kiusaamistapauksiin puututaan välittömästi. Puuttuminen tarkoittaa asian selvittelyä, jatkotoimia sekä mahdollisia kurinpitotoimia. Jokainen koulu yhteisössä työskentelevä aikuinen on velvoitettu puuttumaan havaitsemaansa koulukiusaamiseen.

Kiusaamistilanteen selvittäminen

Oma luokanopettaja on aina ensisijainen kiusaamistilanteiden ja konfliktien selvittäjä. Mikäli luokanopettajan selvittelyseulonnassa käy ilmi, että kyse on kiusaamisesta, asia siirtyy KiVa-tiimille

Selvittämiskeskustelut

Selvittämiskeskustelut koskevat vain niitä oppilaita, jotka ovat olleet osallisina tai silminnäkijöinä kiusaamistilanteissa. Käytössä on valmis lomakkeisto, johon kirjataan kaikkien osapuolten näkemys asiasta. Selvittämiskeskusteluissa on tavallisesti mukana kaksi tiimiläistä. Tilanteen mukaan käytetään joustavasti joko yhteisen huolen mallia tai ojentamismenetelmää. Keskustelun tarkoituksena on selvittää, onko kyse kiusaamisesta.

Toiminta kiusaamistilanteissa

Kaikkia osapuolia kuullaan mahdollisimman pian yksitellen (joskus myös sivusta seuraajia) ja täytetään lomakkeisto. Kiusaajan/kiusaajien ja kiusatun kanssa keskustellaan ohjatusti. Sovitaan yhdessä, että kiusaamisen on loputtava.

Opettajalla tai rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle

Seuranta

Järjestetään säännöllinen seuranta molemmille osapuolille. Kesto voi olla tarpeen mukaan viikoista jopa useampiin kuukausiin. Kiusatulle voidaan pyytää omasta luokasta ns. tukihenkilöitä, jotka seurailevat tilannetta ja ovat kiusatun tukena.

Väkivaltatilanteisiin puuttuminen ja jälkiseuraukset

Jakokosken koulussa ei hyväksytä väkivaltaista käyttäytymistä missään olosuhteissa. Toiminnassa noudatetaan Kontiolahden kunnan ohjeistusta väkivaltatilanteisiin puuttumisesta.

Oppilaaseen kohdistunut väkivalta

Väkivaltaan puututaan välittömästi

- Aikuinen puuttuu tilanteeseen ensisijaisesti puhumalla. Tarvittaessa aikuinen erottaa osapuolet toisistaan. Jos tilanne ei rauhoitu, kutsutaan paikalle koulun muita aikuisia tai poliisi.
- Oppilas toimitetaan tarvittaessa terveydenhoitajalle tai lääkäriin.
- Osapuolet erotetaan toisistaan eri tiloihin aikuisen valvonnassa.
- Väkivaltilanteesta ilmoitetaan välittömästi koulunjohtajalle, joka päättää välittömistä jatkotoimenpiteistä (lastensuojeluilmoitus, rikosilmoitus) ja kurinpitotoimista. Oppilaalta voidaan evätä omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavan käytöksen vuoksi oikeus osallistua opetukseen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi.
- Molempien osapuolten huoltajiin ollaan yhteydessä. Tarvittaessa huoltajat pyydetään koululle.
- Paikalla ollut aikuinen tekee väkivaltailmoituksen
- Tarvittaessa osapuolet ohjataan opiskeluhuoltohenkilöstön palveluihin tai muuhun hoitavaan tahoon.
- Huoltaja voi asianosaisten huoltajana tehdä poliisille tutkintapyyntöä riippumatta siitä, tekeekö koulu poliisille tai lastensuojeluun ilmoitusta. Koulu informoi huoltajaa tästä mahdollisuudesta tapahtumasta ilmoittamisen yhteydessä.

Väkivallan tekijä on aikuinen

Kysymyksessä on rikos ja sitä selvittää poliisi.

Koulun aikuiseen kohdistunut väkivalta

- Väkivaltaan puututaan aina ja ensisijaisesti pyritään rauhoittamaan tilanne. Paikalle kutsutaan aina viipymättä toinen aikuinen. Jos väkivalta jatkuu kehotuksesta huolimatta, on turvauduttava kiinnipitoon.
- Jos tilanne ei rauhoitu koulun keinoin, paikalle kutsutaan poliisi
- Väkivaltilanteesta ilmoitetaan välittömästi koulunjohtajalle, joka päättää välittömistä jatkotoimenpiteistä (lastensuojeluilmoitus, rikosilmoitus) ja kurinpitotoimista (jälki-istunto). Oppilaalta voidaan evätä oikeus osallistua opetukseen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi.
- Uhri ohjataan työterveyshuoltoon tai lääkärille.
- Jos tekijä on oppilas, huoltajiin ollaan heti yhteydessä.
- Asianomainen, koulunjohtaja tai paikalla ollut aikuinen tekee väkivaltailmoituksen.
- Tarvittaessa koulunjohtaja järjestää neuvottelun (uhri, tekijä, huoltajat, opiskeluhuollon henkilöstö)
- Tarvittaessa tekijä ohjataan yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon.

Koulun aikuisen kohdistuva nimittely, solvaava puhe tai väkivallalla uhkailu

- Koulun aikuiseen kohdistuneeseen nimittelyyn, solvaavaan puheeseen tai väkivallalla uhkailuun puututaan aina.
- Jos tekijä on oppilas, puheista ilmoitetaan huoltajalle.
- Tapauskohtaisesti on harkittava, täyttyvätkö rikoslain tarkoittamat kunnianloukkauksen tunnusmerkit. Siinä tapauksessa asianomainen voi tehdä asiasta tutkintapyyntöä poliisille.
- Laittoman uhkauksen seurauksena kohde saattaa tuntea turvallisuutensa olevan uhattu. Jos opettajaa uhataan ja hänellä on perusteltu syy pelkoonsa, hän voi tehdä asiasta tutkintapyyntöä poliisille.
- Asianomainen, koulunjohtaja tai paikalla ollut aikuinen tekee väkivalta-ilmoituksen
- Jos tilanteesta tehdään tutkintapyyntö, koulunjohtaja on yhteydessä oppilaan huoltajaan, jos tekijä on oppilas.
- Tarvittaessa tekijä (oppilas) ohjataan yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.
- Tarvittaessa mm. työsuojelu ja/tai työterveys antavat ammattiapua.

5b) Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

JAKOKOSKEN KOULUN SUUNNITELMA KRIISI-, UHKA- JA VAARATILANTEIDEN VARALLE

Jakokosken koulun kriisiryhmän muodostavat koulunjohtaja yhdessä tapauksessa tarvittavan koulun opetus- sekä oppilashuoltohenkilöstön kanssa.

1.1. Vakava onnettomuus koulussa tai koulumatkalla

Välittömät toimenpiteet:

- Anna potilaalle välitön ensiapu, älä poistu paikalta.
- Pyri pitämään oppilaat pois onnettomuuspaikalta.
- Soita paikalle ambulanssi hätänumerosta 112.
- Huolehdi, että koulunjohtaja saa tiedon.
- Koulunjohtaja ilmoittaa oppilaalle tapahtuneesta onnettomuudesta oppilaan kotiin.
- Koulunjohtaja huolehtii muusta tiedottamisesta.
- Onnettomuuden silminnäkijöiden hoito.

Jälkityö:

- Harkitaan jälkipuinnin tarve.
- Koulun kriisiryhmä kokoontuu tarvittaessa.
- Luokanopettaja tekee yhteistyössä koulunjohtajan kanssa tapahtuneesta vahinkoilmoituksen.
- Voimakkaasti reagoivat oppilaat ja heidän perheensä tulee ohjata tarvittaessa tuen piiriin.
- Tärkeää kuulla perheen toiveet tilanteen käsittelystä ja kunnioittaa niitä.

1.2. Kuolemantapaukset

Oppilas

Välittömät toimenpiteet:

- Koulunjohtaja/luokanopettaja tiedottaa kuolemantapauksesta opettajakunnalle ja muulle henkilökunnalle.
- Yhdessä sovitaan, mitä asiasta kerrotaan luokissa ja työyhteisön ulkopuolella.
- Koulunjohtaja/luokanopettaja kysyy perheeltä, mitä kuolemasta voidaan kertoa koululla. Vanhempien toivetta on noudatettava.
- Luokanopettaja kertoo tapahtuneesta luokkansa oppilaille ja luokassa käsitellään asiaa yhdessä.
- Kun kaikki luokat tietävät tapahtuneesta, nostetaan lippu koululla puolitankoon.

Muistotilaisuus koululla:

- Koululla järjestetään muistotilaisuus ja hiljainen hetki.
- Tilaisuus järjestetään mieluiten jo kahden seuraavan päivän aikana.

Hautajaispäivä:

- Luokanopettaja ja oppilaat voivat osallistua hautajaisiin, mikäli omaiset niin haluavat.

Jälkityö:

- Luokanopettajan tulisi saada tarvittaessa tukea luokkansa kanssa tehtävään surutyöhön kouluyhteisöön kuuluvilta henkilöiltä ja ammattiauttajilta.
- Luokkakeskustelut ovat tärkeitä, niissä oppilaat voivat kertoa tapahtumaan liittyvistä omista ajatuksistaan ja tunteistaan.

Henkilökuntaan kuuluva

- Koulunjohtaja tiedottaa kuolemantapauksesta koko koululle.
- Vietetään hiljainen hetki.
- Noudatetaan omaisten toiveita asian informoinnissa.
- Koulunjohtaja / työtoverit tekevät surunvalittelukäynnin ja / tai osallistuvat mahdollisesti hautajaisiin.
- Henkilöstön keskuudessa käsitellään tapahtunutta kunnioittaen omaisten toiveita.

Työntekijän läheisen kuolema

- Jos opettaja lähiomaisen kuollessa joutuu poistumaan kesken työpäivän työpaikaltaan, koulunjohtaja ottaa vastuun luokan työskentelystä.
- Koulunjohtaja kysyy työntekijältä, minkä verran asiaa voi käsitellä työyhteisössä.
- Koulunjohtaja/esihenkilö huolehtii, että tarvittaessa työntekijälle tarjotaan ammattiauttajien apua.

1.3. Henkisesti järkyttyneen kohtaaminen

Itsemurhan uhka:

- Jos oppilas puhuu itsemurhasta, se ei ole normaali ilmiö.
- Tilanteen nähnyt / kuullut henkilökunnan jäsen ottaa asian esille koulunjohtajan kanssa ja tilannetta käsitellään koulun pedagogisessa ryhmässä.
- Jos tilanteen katsotaan olevan akuutti, otetaan yhteyttä välittömästi huoltajiin.
- Vaaran merkit:
 - pitkittynyt masentuneisuus, ilottomuus, mielialan muutos
 - kuoleman ajatukset, uhkailut itsemurhalla
 - aiempi itsetuhoyritys
 - lahjoittelee tavaroitaan
 - kertoilee jostain tuntemastaan itsemurhan tehneestä
 - äsken koettu voimakas elämänmuutos voi olla laukaisevana tekijänä
- Miten autat:
 - Asiaan on aina puututtava, mikäli vaaran merkit havaitaan
 - asiassa on muistettava hienotunteisuus, keskustellaan asian oikeilla nimillä
 - muistetaan, että oppilaat eivät välttämättä ymmärrä kuoleman lopullisuutta
 - keskustellessasi anna oppilaan ymmärtää, että hänestä välitetään

Psykoottisen käyttäytymisen tunnistaminen:

Oppilaalla saattaa esiintyä mm. seuraavia oireita:

- vetäytyminen, pyrkimys olla yksin
- sekavat tai epärealistiset puheet
- rituaalit, pakkotoiminnat
- suhtautuminen koulutyöhön muuttuu, ei välitä koulutyöstä tai yrittää tehdä enemmän kuin jaksaa
- erikoinen toiminta, jota ei itse halua tai osaa selittää
- vihjailee avuntarpeesta
- ulkoinen olemus voi muuttua äkkiä, esim. hoitamattomuus
- tunneilmaisun kapeutuminen tai muuttuminen esim. äkilliset naurun- tai itkunpuuskat
- harhaluulot
- Miten autat:
 - Asiaan on aina puututtava, mikäli vaaran merkit havaitaan
 - keskustellessasi anna lapsen ymmärtää, että hänestä välitetään
 - Mikäli oppilaalla on oireita paljon, ota yhteys mielenterveystyön asiantuntija

Kirjelmä menehtyneen oppilaan luokkatoverin kotiin

_____ luokka on tänään saanut surullisen tiedon, että _____ on menehtynyt. Tämä asia koskettaa syvästi meitä kaikkia, erityisesti luokan oppilaita. Lähipäivinä tulemme käyttämään aikaa tapahtuneesta puhumiseen ja keskusteluun.

Oppilaille on erityisen tärkeää, että myös kotona voidaan puhua avoimesti tapahtuneesta. Älä epäröi ottaa yhteyttä meihin lisätietoja tai apua kaivatessasi.

5C) Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Seurannasta vastuussa oleva taho koulussa

Opiskeluhoitosuunnitelman vastaa koulunjohtaja. Yhteisöllinen monialainen opiskeluhoitotyöryhmä, koulun henkilökunta ja koulunjohtaja seuraavat suunnitelman toteutumista.

Seurattavat asiat

Vuosittain seurataan kiusaamisen ja häirinnän vastaisen toiminnan onnistumista, oppilaiden tukitoimien toteutumista ja riittävyttä sekä oppilaiden osallisuuden toteutumista. Lisäksi yhteisöllinen monialainen opiskeluhoitoryhmä voi määritellä muita seurattavia asioita.

Käytettävät menetelmät

Seurannassa käytetään apuna tilastoja, koonteja ja kyselyiden tuloksia. Seurannassa hyödynnetään esimerkiksi osana Kontiolahden kunnan perusopetuksen laadun arviointia toteutettavat oppilas- ja huoltajakyselyt, KiVa-kysely ja koulun oma kiusaamiskyselyt, kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastusten tulokset, sekä kouluterveydenhuollon keräämät tilastotiedot.

Aikataulu

Opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista arvioidaan jatkuvasti, mutta koko lukuvuoden toiminnan arviointi tapahtuu osana yhteisöllisen monialaisen oppilashuoltoryhmän kevään viimeistä kokoontumista.

Seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun opiskeluhoollon kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille

Seurantatietoja ja toiminnan arviointia käytetään avuksi tulevan lukuvuoden suunnittelussa. Opiskeluhoollon lukuvuoden tavoitteista tiedotetaan syksyn huoltajaillassa. Tavoitteet ovat osa Jakokosken koulun lukuvuosisuunnitelmaa, joka on huoltajille näkyvissä Wilmassa. Lukuvuosisuunnitelma opiskeluhoollon kehittämisen tavoitteineen julkaistaan myös koulun Peda.net-sivuilla.